

N-AU ȘTIUT CĂ VOR FI EROI

Sfârșitul lunii Decembrie 1989, perioadă marcată de cele mai dramatice evenimente care au zguduit România în ultimele câteva decenii. O perioadă de haos în care, fără să fie atacată de oști străine, țara întregă a fost răvășită de convulsiile unui veritabil război. Un război intern ciudat care și-a luat tributul de sânge și a lăsat în urma lui o brazdă groasă de moarte și suferință. Apoi, în anii care au urmat, organele de anchetă au întocmit tot felul de statistici, care de care mai dramatice. Statistici care au scos la iveală că în cursul acelor evenimente cumplite și-au pierdut viața 1.104 oameni, iar alți 3.352 au fost răniți. Stabilită tot în cursul anchetelor, „cronologia” morții este și ea deosebit de interesantă. Dintre decese, 162 s-au produs înainte de 22 Decembrie. Restul, de 942, au fost înregistrate după fuga lui Ceaușescu, pe fondul isteriei „Teroriștilor”, declanșată exact în momentele în care toți speram că pacea avea să se aștarnă asupra întregii țări. La fel a fost și în cazul răniților: până în după-amiaza de 22 decembrie s-au înregistrat 1.107, iar în zilele și în nopțile următoare, restul de 2.245. În general, victimele au fost oameni obișnuiți, civili și militari care, cel puțin la începutul confruntărilor, nici nu au știut că fac parte din scenariul unei „Revoluții”. A fost o perioadă cumplită, la capătul căreia morții au umplut cimitirile, iar răniții au ajuns prin spitale, de unde cei mai mulți au ieșit marcați pentru tot restul vieții. Ceva mai târziu, printre noi și-a făcut apariția o nouă categorie de români: Eroi Revoluției. Conform definițiilor clasice, eroi sunt persoanele care, „se disting prin vitejie și curaj excepțional în războaie ori în împrejurări deosebite de grele”. Dar și „ostașii căzuți pe câmpul de luptă”. Morții și răniții Revoluției se

Decembrie 1989: în doar câteva zile și nopți, cimitirile din România s-au umplut cu mormintele Eroilor Revoluției. FOTO: REUTERS

inscriu, în majoritatea lor, în acest paragraf de dicționar. Cu timpul, rangul eroic de noblete acordat revoluționarilor a început să fie oficial. În cele două decenii care au trecut de atunci, alături de eroii adevărați, adică morții și răniții, au apărut alte mii și zeci de mii de „posesori de certificate”. Unii dintre aceștia, chiar dacă nu au suferit vreoa traumă gravă care să le fi pus viața în pericol, au participat totuși cu adevărat la confruntările armate care au dus la prăbușirea regimului comunist. Alții, foarte mulți și ei, au obținut „titlurile” oficiale care le acordau acest titlu, dimpreună cu o serie de avantaje de natură materială, doar pen-

tru că atunci, cândva, au trecut întâmplător printr-un loc legat de Revoluție. Ori poate nici pentru atât. Iar asta a fost doar o fațetă a fenomenului. Pentru că, de la un timp încoace, Moartea și Eroismul s-au „democratizat” și au început să fie împărțite, în mod egal, între victime și călăi. Prin țară, în cimitirile dedicate special Eroilor Revoluției, civilii uciși atunci își dorm somnul de veci sub lespezile unor morminte vecine cu cele care îi adăpostesc pe militarii care, aflați de cealaltă parte a baricadei, au tras în protestatari, după care au fost și ei răpuși în acele zile dramatice. Acum, victime și călăi, toți la un loc, sunt eroii uneia și aceleiași Revoluții, ale cărei rădăcini nu au fost nici până acum

clarificate și descifrate pe deplin. Dar oricum ar fi și din orice unghi i-am privi, Eroii Revoluției se bucură de respectul nostru. Respect pentru niște oameni care nu au căutat cu tot dinadinsul să devină eroi. Care n-au ieșit în stradă cu gândul că peste câteva clipe ori peste câteva ceasuri aveau să moară eroic. Cu siguranță că toți și-au dorit să trăiască. Cum la fel de sigur este că nici supraviețuitorii nu și-au dorit să ajungă pe paturile spitalelor, răniți și schilodiți de gloanțele pornite din armele „alor noștri”. Dar totuși au ajuns. Anchetele întinse de-a lungul anilor i-au descris în fel și chip.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

La București au avut loc lucrările Uniunii Interparlamentare româno-palestiniene. Todor Jivkov a vizitat pavilionul țării noastre expus la Târgul internațional tehnic de la Plovdiv. UTC-istii clujeni au organizat „Săptămâna propagandei juridice”.

Întrunire interparlamentară româno-palestiniană

Nicolae Giosan, președintele Marii Adunări Naționale,

I-a primit pe Khaled Al-Hassan, președintele Comisiei pentru politică externă a Consiliului Național Palestinian din Uniunea Interparlamentară româno-palestiniană, care se afla într-o vizită în România.

În cadrul discuțiilor, „a fost subliniată evoluția continuă ascendentă a relațiilor de prietenie româno-palestiniene, evidențindu-se rolul hotărâtor al întâlnirilor și convorbirilor la nivel înalt în amplificarea acestor relații.

(Continuare în pag. a II-a)

Jurja, martirul care s-a visat subinginer

Ce este un erou? Dicționarul ne spune că este „persoana care se distinge prin vitejie și curaj excepțional în războaie sau în împrejurări deosebite de grele”. O definiție generoasă care nu include însă și faptul că, înaintea momentului de grație în care a căpătat acest rang de onoare, eroul a fost și el un om. Un om obișnuit, la fel ca oricare dintre noi ceilalți. Un om care avea o viață a lui și vise pe care spera să și le realizeze. Un om care probabil că nici nu s-a gândit vreodată că, implicat într-o serie de împrejurări deosebite, își va depune viața ori sănătatea pe altarul unui ideal.

Dramaticele evenimente din Decembrie 1989 au lăsat în urma lor sute și mii de asemenea oameni. Atunci, unii dintre ei au făcut sacrificii supremi. Alții au supraieșit, însă grav răniți. Toți la un loc sunt oameni despre care acum, în afara dramei lor, nu mai știm aproape nimic. Motiv pentru care

vom încerca să aflăm cine erau, ce au făcut și cum au trăit ei cu doar câteva luni înainte de a fi devenit Eroii Revoluției.

La Revoluția din Decembrie '89, Clujul a plătit un tribut greu de sange: acolo, gloanțele ucigașe, pornite din armele forțelor de reprimare, au omorât 26 de oameni și i-au rănit grav pe alți 65. Indiferent dacă au urcat la ceruri ori au scăpat cu viață, mutilați pentru restul zilelor, ei toți sunt eroii orașului de pe Someș. Unul dintre cei morți este studentul Jurja Dorinel Viorel. Acum, din viața lui nu ne-a mai rămas decât un nume scris pe un monument. De fapt, pe o piatră cioplită artistic, de care autoritățile își mai aduc aminte doar la zilele festive, când se reped acolo cu buchete de flori și coroane comemorative. De trăit, eroul Jurja nu mai trăiește cu adevărat decât în sufletul rudelor sale apropiate. Și mai ales al părinților săi.

„N-a apucat să trăiască și pentru el”

Familia Jurja locuiește într-unul din cartierul liniștit ale Clujului. Acum sunt oameni în vârstă, care par a mai trăi doar pentru amintirea fiului ucis la Revoluție. Mama, ca oricare mamă, i-a păstrat în minte imaginea de copil și apoi de tânăr care, abia ieșit din adolescență, visa să-și croiască un drum în viață. În schimb, tatăl său revine dramatic mai ales asupra morții băiatului. Născut la 14 mai 1967, Dorinel era în vara anului 1989 student la Facultatea de Mecanică a Politehnicii din Cluj, secția serală. Și, dacă ar fi trăit, peste încă un an urma să devină subinginer. La facultate a intrat imediat după absolvirea Liceului Industrial de Sudură. Mama lui își amintește: „Era un copil bun, învăța foarte bine.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

25 SEPTEMBRIE

N-am putut nici măcar să lucrez la scrisoarea. Lidia, în schimb, mi-a adresat multe pagini din care află tot felul de amănunțuri despre viața noastră în comun, întâmplări pe care eu le-am uitat cu totul. Ce rengași îmi joacă memoria! Parcă n-aș mai avea un trecut. Ce să evoc, prin urmare?

Victor Felea, Jurnalul unui poet lenes, Ianuarie 1955 - martie 1993, Ediție îngrijită de Lidia Felea, București, Editura Albatros, 2000, p. 733-734

Marea de anul acesta: timpul rece, ploios, sumbru în toate felurile, nu a mai lăsat loc decât

politicilor - literare și neliterare. Chiar plimbările pe faleze se transformau într-o defilare a taberelor: președintele plus consilierii și simpatizanții lor, aceiași din anii trecuți, urmați de „jăbăriți” obișnuiți; și toți aceștia, încrucșându-se pe acel corso al mării, cu identitățile și susținătorii lor (unii dintre aceștia din urmă, suspecți că ar fi infiltrați de tabăra cealaltă, trimiși să afle ce se discută dincolo). Două tabere privind-se, observându-se de la distanță, dându-ne mai mult ca oricând imaginea adevărată a stării actuale a Uniunii - acest rest de obște scriitoricească.

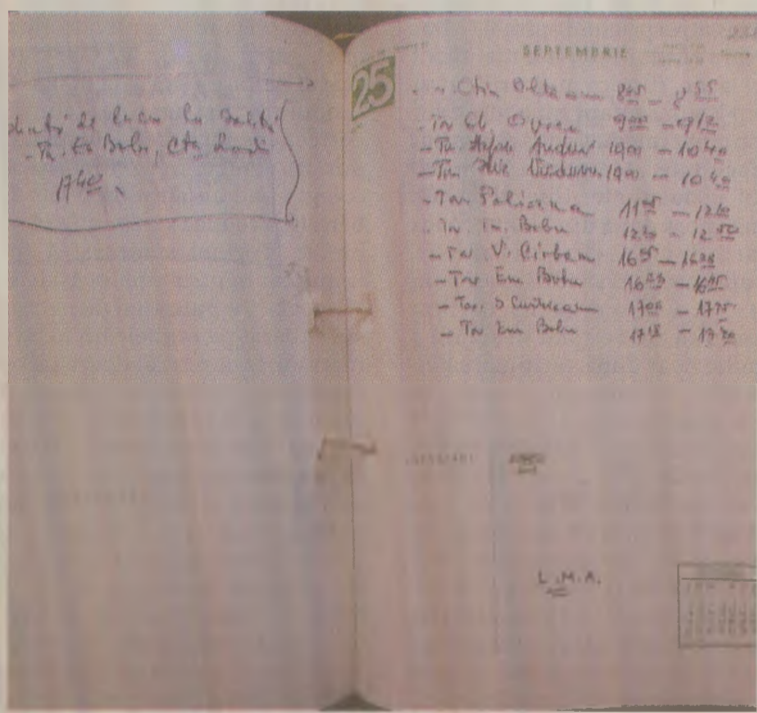
De-o parte erau critical Al. Călinescu, de la Iași (care s-a solidarizat cu semnatarii scrisorii către DRP) și soția lui Andrei Pleșu, cu copilul; inițial le fusese respinsă cererea pentru casa de la mare -

apoi, li se „ingăduise” să stea aici în câte o garsonieră (astfel că familia Călinescu, formată din cinci oameni mari, se înghesuia într-un spațiu pedepșitor, față de ceilalți). Aparent pușini, acești doiște; dar ei erau înconjuți de foarte mulți scriitori tineri, „taifasurile” lor pe terasă, până seara târziu, atrăgeau tot mai mulți susținători. De cealaltă parte, „oficialii” noștri, cărora li se făcea o curte asiduă; potai de toată mărta aspirau la posturile rămase vacante, prin plecarea - rămânerea definitivă în Occident a unor redactori de la reviste; ultimul - Mircea Iorgulescu!

Niciodată nu a fost un septembrie atât de agitat (oficiali, importanți, preferau cândva luna august, rezervată ștabilor...)

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

Prima întrevvedere a avut-o cu Constantin Olteanu (orele 8:45-8:55). A urmat Gheorghe Oprea (9:00-9:12). Probabil că după aceea s-a dus, după obicei, la Cabinetul 1. În prelungirea discuțiilor cu Ceaușescu, la Cabinetul 2 au fost reținute trei sferturi de ceas Ștefan Andrei și Ilie Văduva (10:00-10:40).

Mai mult de un ceas a stat de vorbă cu Poliana Cristescu (orele 11:05-12:10). După o altă jumătate de ceas petrecută cu Emil Bobu, Elena Ceaușescu și-a încheiat prima parte a programului zilei.

A început programul de după-amiază cu primirea ministrului Sănătății, doctorul Victor Ciobanu (orele 16:05-16:28). Cu Emil Bobu (de două ori) și Silviu Curticeanu a încheiat seria întrevederilor din acea zi.

La 17:40 a intrat într-o sedință de lucru la sălița cu Emil Bobu și Constantin Radu (sfârșitul ei nu a fost menționat). Din lectura memoriilor lui Silviu Curticeanu reiese că aceste dese sedințe în trei - Elena Ceaușescu, Bobu și Constantin Radu - erau întâlniri ale „comisiei de cadre” în vederea „alegerilor” de la Congresul al XIV-lea. „Asistentul”

Tovarășei era Bobu, secretarul CC cu organizatoric. În rol de „bagajist” se afla Constantin Radu, și el secretar al CC din februarie 1989. Acesta îl avea, la rândul lui, ca ajutor pe Ion Duțu. Pe culoarele secției de cadre răsuna deseori solicitările răcnite de Radu spre subalternul direct. Cereau un referat de cadre „la zi” pentru fiecare candidat propus în cine știe ce funcție de eșalon național, județean și municipal.

Curticeanu a povestit și o întâmplare cu tălc legată de Ceaușescu și cadre. Dorind să verifice dacă anumite propuneri ale „comisiei” intrunesc criteriile de promovare, secretarul general și-a cerut „terfelogul” unde erau acestea menționate. Negăsindu-l la o primă căutare în hârtiile de pe biroul său, s-a infuriat, amenințând căutarea „hoțului” cu Procuratura. Depistând hârtia cu pricina, la o căutare mai atentă, chiar pe biroul lui Ceaușescu, șeful Căminului CC a fost acuzat de „spionaj”. „Cui i-ai dat-o? - s-a infuriat Ceaușescu. Ambasadele americane sau rușii?” Norocul lui că avusesse ca martor al „descoperirii” pe însăși Tovarășă.

Lavinia BETEĂ

REFLEXE ȘI REPTILE STALINISTE LA UNIUNEA SCRITORILOR

Puneri în scenă și lucrături

La prima întâlnire, cea de la 22 mai 1968, când Nicolae Ceaușescu îi convocase pe „tovarășii din conducerea Uniunii Scriitorilor” la „o discuție, așa, liberă, fără ordine de zi” despre pregătirea viitoarei conferințe și despre „ce probleme mai deosebite se ridică”, a avut de fapt loc o violentă confruntare între grupul din jurul lui Zaharia Stancu, președintele Uniunii, și Eugen Barbu, în acel moment redactor-șef al revistei Luceafărul. Cu o artă desăvârșită a atragerii inamicii în capcane ucigașe, Stancu a deplăns - în fața lui Ceaușescu - „slăbirea spiritului partinic în alegere, cântărirea și publicarea materialelor” în publicațiile Uniunii, și asta „din dorința de a se face loc în publicațiile noastre și unor scriitori care mulți ani n-au putut să scrie, fie n-au avut îngăduință să scrie, fie s-au ținut deoparte”. Stancu dă și câteva exemple de atrofie a vigilenței politice - apariția unui „articol elogios la adresa întregii activități a fostului profesor la Universitatea din București Nae Ionescu”, apoi „o serie de articole în care se prelua în întregime

opera lui Eliade”, precum și „publicarea în revistele noastre literare a unor materiale iscălită de oameni care altădată au avut cu totul altă poziție politică”. A doua direcție de atac - tinerii scriitori. În același stil de activist format la școala stalinistă, stil ce simulează o echivocă autocritică pentru a masca o maximă agresivitate, Stancu se referă la o sedință „cu câțiva din numiții scriitorii tineri”, unde însă unii dintre ei „au spus lucruri pe care fără îndoială nu le trebuia nici să le gândească, nici să le spună acolo”. După câteva zile însă, miracol! Cei care „discutaseră lucruri care nu trebuiau rostite într-o sedință de partid”, povestese Zaharia Stancu secretarului general al partidului, au venit la el, au stat de vorbă patru ore, iar la sfârșit s-au declarat împotriva „vulgarității care apar în presa noastră literară” și pentru o dezbatere a felului cum sunt conduse revistele Uniunii. Ținta subînțeleasă e, desigur, revista Luceafărul.

Urmează Eugen Barbu, care din impresia că nu înțelege nimic din ce se întâmplă. E foarte sigur pe el,

e foarte ofensiv și îl atacă dezinvolt pe Stancu, afirmând că nu altcineva i-a angajat pe cei despre care declară acum că „nu este de acord cu politica lor”. Cu un exemplu e dat Ion Caraion. Stancu, zice Eugen Barbu în fața lui Ceaușescu, „a adunat în general elemente ostile regimului nostru pe care le-a publicat cu o frecvență destul de mare”. Barbu recunoaște că și în revista condusă de el „publică Vladimir Streinu, care a fost național-țărănist”, dar precizează că, în articolele tipărite de Luceafărul, Streinu „susține politica noastră”, iar când „a dorit să publice și alte lucruri, noi am căutat să-i modificăm, să-i împiedicăm anumite vederi”. Tinerii, mai spune Barbu, sunt cumpărați de președintele Stancu din rațiuni de politică electorală, el le acordă împrumuturi enorme, chiar dacă au deja mări datorii la Fondul Literar. Același Zaharia Stancu, zice Eugen Barbu, „conduce trei instituții de mare importanță” (Uniunea Scriitorilor, Teatrul Național, revista Gazeta Li-

terară), dar peste tot „sub un surăs se ascund cele mai mari ilegalități”. În fața acestui atac direct, Stancu se ofensează patetic și teatral (era una din tacticile lui) și declară, prefăcându-și vâsta în scut („Jată-mă, tovarăși, la 66 de ani...”), „Eu am peste câteva săptămâni 66 de ani. Nu mai vreau să primesc palme”), că e profund jignit, gata să se ridice și să plece, de nu s-ar afla în sediul Comitetului Central și de n-ar fi prezenți „tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Mizil”, gata să-și dea demisia din toate cele trei funcții, ba chiar să ceară permisiunea de a pleca și din București, „rog să fiu eliberat și să mi se dea voie să părăsesc și orașul”. Într-un crescendo bine controlat, Stancu nu ezită să declare că își iesirea din partid și nici chiar plecarea din țară, „dacă numai 2% din ce spune tovarășul Barbu ar fi adevărat, personal m-aș socoti un om profund dezonorat, care nu are ce căuta înăuntrul partidului și înăuntrul societății socialiste”.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

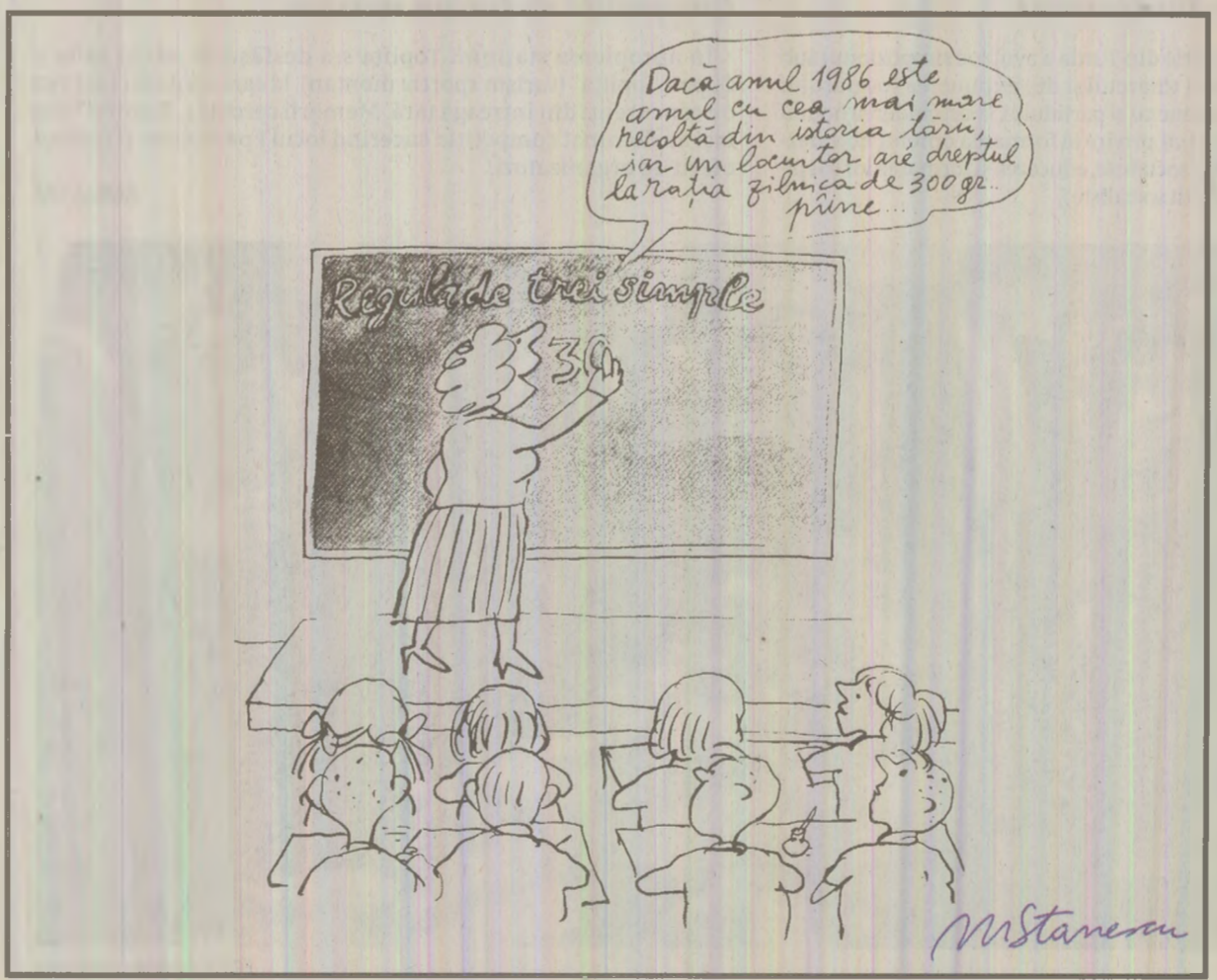
La școală, cu măgarul

Constanța Popa avea 22 de ani în 1989. „Terminasem Facultatea de Geografie și trebuia să fim repartizați la posturile noastre, la câte o școală. Aveam medie foarte bună, 9,60. Și cu toate acestea, nu am putut să obțin nici un loc în București. Mi-au dat pe lângă București. La Călugăreni. Țin minte că m-am dus pe la jumătatea lui august să văd și eu cum este școala. Liceul, de fapt. Îmi puseseam pantofi cu toc, fustă, voiam să fac impresie. La liceu însă nu am găsit pe nimeni. Cu directorul am vorbit după câteva zile. 10 ani am făcut naveta. În fiecare zi mă trezeam la 4:00 dimineața, pentru a prinde trenul de 5:00. Făceam aproape două ore până acolo. Dar nu am lipsit nici o zi. Prin frig, prin ploaie sau prin arșiță, eu eram prezentă. Copiii mi-au răsplătit munca prin faptul că, an de an, intrau la Facultatea de Geografie doar cu ce învățau din clasă. Nu își permiteau să facă meditații. Dar eu încercam să le predau cât mai bine, ca să fie

pe picior de egalitate cu colegii lor de la oraș. Erau copii buni, ascultători și foarte bine crescuți. Eu am făcut ani buni meditații, dar nu cu copiii de la țară, ci cu cei de la București. Percepeam sume foarte mici, infime, nici nu mai știu cât. Cei mai mulți cu care lucram erau copiii unor cunoștințe și mi-era jenă să le cer bani. Așa că îmi mai aduceau câte un coș cu fructe, ce mai aveau și ei prin casă, drept răsplăt. Din cauza celor 10 ani, cât am făcut naveta, nu am putut nici să mă căsătoresc. Aveam de-a face numai cu oameni simpli, preocupati de munca la câmp și nicidecum de discuții prea intelectuale.

Când nu prindeam trenul, mai mergeam și cu IRTA. Dar dimineața, mașina era plină de paznici care munceau prin împejurimile Bucureștiului și nu era chip să poți să te așezi pe vreun scaun. Două ore stăteam în picioare, pe tocuri. Dar mă învățasem minte.

(Continuare în pag. a II-a)

DESENELE ANIMATE ÎN EPOCA DE AUR

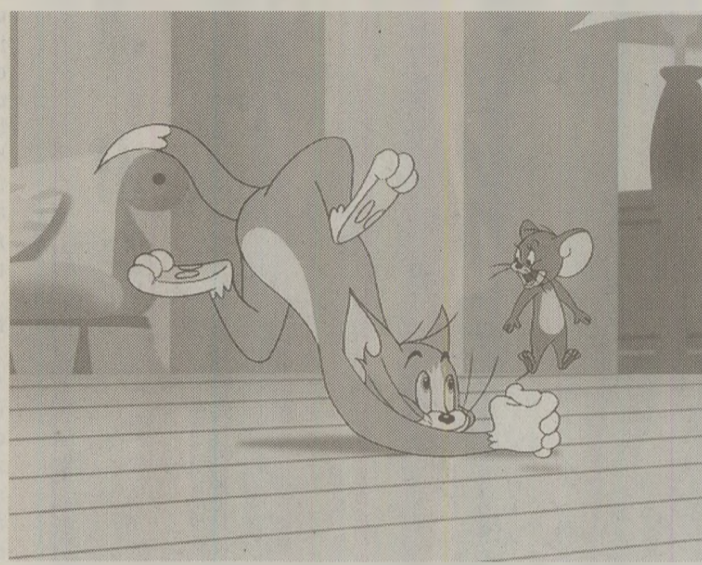
Cu toții ne aducem aminte de rubricile din ce în ce mai scurte de desene animate din timpul Albumelor duminicale sau al emisiunilor pentru copii din Epoca de Aur. Și ne mai amintim că nu prea vedeam Tom și Jerry, Bugs Bunny, Scooby Doo sau Casper. Ci desenele rusești Nu pagadi (cu Lupul și iepurașul) sau cele poloneze cu Lolek și Bolek. S-au dat de atât de multe ori episoadele, că până și redactorii care le aveau în grijă se săturaseră de ele.

Desenele animate se difuzau în emisiunile mari de sâmbătă și duminică, sub titulatura Din universul desenului animat, Gala desenului animat sau, simplu, Desene animate. Excepție făceau zilele de dinaintea unor „sărbători oficiale”, când desenele animate dispăreau pur și simplu din peisaj. Erau programate în schimb documentare patriotice, „educative” și cu titluri mai mult decât bombastice, precum Mândria de a fi vlăstarele epocii Nicolae Ceaușescu sau Conducătorului iubit, dragostea și recunoștința copiilor țării.

Spre bucuria noastră, a copiilor de-atunci, mai „scăpa” din când în când și câte o producție „occidentală”, dar trunchiată (se tăiau scenele violente, periculoase). Pentru că trebuia menținută „linia educativă”, până și cele mai „cuminți” desene animate erau cenzurate. Floricel Nicolae, redactor în cadrul Televiziunii Române, ne-a povestit despre un desen animat al cărui personaj principal era un pușor de găină, Calimero, ce avea ca pălărie o jumătate de ou. „Pușorul respectiv era persecutat de frații lui și de restul animalelor din curte, astfel încât fiecare episod se termina cu pușorul care își despărțea aripioarele într-o parte și în alta și zicea: «Eu sunt mic și toți îmi fac rău și toți mă persecută». Apoi replica a devenit: «Eu sunt mic, toți mă ceartă». Nu le-a convenit și s-a transformat în: «Eu sunt mic, nu știu ce să mă fac ca să le fiu pe plac». Și totuși a fost scos, cu ușor scandal, din cauza acestei replici de final. Și când mă gândesc ce frumos și dulce o rostea Geta Chira... dar nu le-a plăcut”. Până și „Lolek și Bolek”, unul dintre cele mai nevinovate seriale de desen animat a avut de „suferit”. „Într-un episod, băieții au

Lupul Zaiet, iepurașul, motanul Tom și șoricelul Jerry au fost căteșipatru personaje iubite de copii

prins cocoșul, i-au smuls câteva pene și le-au pus pe cap pentru a se juca de-a indienii. Gestul a fost considerat violent, a stârnit un mic scandal, iar respectivelor episoade a fost oprit de la difuzare”, își amintește domna Nicolae.

Tot la capitolul „interziceri” trebuie să amintim de serialul „Jabber Jaw”, botezat la noi „Fălcută”. În caz că numele nu vă spune nimic, vă amintim de rechinul jucăuș care cânta într-o formație rock. Motivul interzicerii acestui serial a fost monstruoșitatea personajului principal. „Fălcută” era prea fioros pentru regimul comunist, cu toate că serialul animat era făcut în registru comic. Nici Scooby Doo n-a fost pe placul Tovarășilor. Fantomele nu trebuia să bantuiască mințea fragedă a tinerelor vlăstare. Un viitor comunist nu trebuia să aibă frică de nimic. Același „destin” l-a avut și dragălașa fantomă Casper, cu care copiii vremii au făcut cunoștință după Revoluție. Din „Tom și Jerry” au dispărut toate scenele de bătaie, pentru că instigau la violență.

În ceea ce privește textele care trebuiau rostite, acestea erau rescrise de fiecare redactor în parte. La dublaj, calea originală se dădea mai încet, astfel încât să nu se audă cuvinte injurioase sau violente. Autocenzura funcționa foarte bine. Fiecare în parte știa din propria experiență ce fusese respins, ce crease scandal la un moment dat, și se ferea să mai repete greșeala. „Totul trebuia să fie cât mai dulce, cât mai educativ. De multe ori nu avea nici o legătură ce se spunea, cu ce se auzea. Trebuia doar să semene cu imaginea care curgea pe ecran”, povestește Floricel Nicolae.

În funcție de perioadă și de legile țării, rubrica de desene animate a avut de suferit. De exemplu, „101 dalmățieni” nu a fost acceptat, pentru că la vremea respectivă se dăduse o lege care interzicea creșterea câinilor în apartamentul de bloc. „Doamna și vagabondul” a fost interzis pentru că Tovarășii au considerat că titlul lasă loc de interpretări. Cine o fi Doamna? Cine o fi Vagabondul? De asemenea, Olive, iubita marinarului Popeye, a fost asociată la un moment dat cu Prima Tovarășă a țării.

Printre preferatele regimului s-a numărat și serialul Povestiri din pădurea verde, care, în ciuda titlului, s-a difuzat în alb-negru. Doamna Floricel Nicolae, redactorul din Televiziunea Română pentru acest desen animat, își amintește că a rescris tot textul pentru acest serial: „Era o lecție educativă pentru copiii până la 7-8 ani. Serialul a fost apreciat și a fost dat și după ce eu nu m-am ocupat de desenele animate. Și-acum îmi aduc

aminte inimitabila voce a Getei Chira, care dubla acest serial”. Woody, ciocănitorea buclucașă, era și ea în „grății”. Mai puțin episoadele în care apărea un vânător care împușca în stânga și-n dreapta.

În ceea ce privește cenzura sau, mai bine zis, autocenzura, Floricel Nicolae își amintește că se tăia în carne vie. Și, de multe ori, direct în original. De exemplu, în serialul Dick Turpin, haiducul care se ascundea într-o mănăstire, apărea într-un episod de foarte multe ori starea de cruce imensă, aceasta a trebuit scoasă din peisaj: „Nu conta că-l zbura capul dintr-o parte în alta, că erau sărituri în cadru. Important era să nu apară crucea. Iar episodul respectiv, din 26 de minute, ajunsese la 17”. Înainte de apariția benzii magnetice, aceste tăieturi se făceau direct pe original. Apoi, bucițele tăiate se lipeau la loc, iar filmele erau trimise înapoi casei de la care se achiziționaseră filmele. Acesta a fost și motivul pentru care televiziunea a fost obligată să plătească și niște amenzi. „Problema” s-a rezolvat o dată cu apariția benzii magnetice. Filmele se copiau, iar tăietura se făcea pe copia televiziunii, și nu pe original, așa cum se obișnuia până atunci.

Adriana PĂDURARU-VĂDUVA

ARTICOLUL ZILEI

Împlinire

Se sărbătorea împlinirea a 20 de ani de la absolvirea liceului într-o școală gălățeană, se striga catalogul și fiecare, în felul său, își povestea în câteva minute viața, izbânzile ultimelor două decenii. Unii erau ingineri, medici, alții maiștri, profesori, când dirigința a strigat: Melania Lesnic, s-a ridicat o femeie frumoasă, împlinită la trup și toată numai strălucire. A vorbit despre laboratorul în care lucrează, laborator central pe platforma Combinatului Siderurgic Galați, despre faptul că și-a realizat visul de a avea o profesie interesantă, de a lucra în chimie și... că e mamă a opt copii! Sărbătorirea a luat o întorsătură neașteptată, o frenezie fără margini i-a cuprins pe toți participanții și Melania, după numele sotului Corcoțoi, s-a trezit ridicată pe sus și purtată ca un învingător. E o dovadă că cele mai tainice fibre ale noastre, care ne leagă de viață, sunt copiii. A avea opt, cum e și cazul Melaniei, este o realizare de valoare, de viață neegalabilă. Cu atât mai mult cu cât ea și sotul ei, Petre, maistrul principal și secretar de partid la un atelier din cocserie, au crescut profesional paralel cu venirea pe lume a copiilor. Când s-au căsătorit, Petre era rectificator, venit din Vaslui pe platforma siderurgică. Și iată că, după 1970, încep aniversările, coincidentă, multe în familia Corcoțoi legate de lunile de vară, în august în special. Melania s-a înscris în anul următor, apoi, în 4 august 1970 se naște primul copil, Marian, pentru că, în 1971, să vină pe lume Viorel, iar în 1972, în aceeași lună, Elena. În 1973, în iulie, s-a născut Florentina. Și după trei ani, în aprilie 1976, familia Corcoțoi a câpătat gemeni, pe Nicolae și Laura, pentru ca la mai puțin de 1 an să se nască Constantin, tot în vară, în iunie. Doar Alina, cea mai mică, în curând scolarită, a venit pe lume în ianuarie. Și, iată, cel mai mare, Marian, este absolvent al Liceului de mecanică fină, CTC-ist pe platforma combinatului, acum în armată. Este bun la învățătură, și când va termina stagiul militar se va prezenta să dea examen pentru a urma o facultate la seral. Cel de-al doilea a absolvit și el liceul, unul cu un specific deloc aparte în familia Corcoțoi, cel de siderurgie, secția mecanicii de utilaj, firește la liceul de pe platformă. Fetele, Elena și Florentina, sunt în clasa a X-a și a XI-a și s-au îndreptat una spre industrie ușoară, cealaltă spre biologie. Gemenii sunt încă la școala generală, ca și Constantin, și cel mai mare eveniment al familiei, pe care-l trăiesc acum, este pregătirea Alinei pentru a intra în clasa I. Este cel mai mare, pentru că Alina a devenit „mascota” lor, o iubesc cu toții și fiecare are un „buzunăraș secret în care

fetțița găsește o surpriză. – Spuneți-ne, Melania Corcoțoi, cum reușiți să vă mențineți atât de calmă și frumoasă, atât de pasionată la locul de muncă atunci când aveți grija atâtor copii, fiecare cu alte preocupări, unul cântând la flaut și urmând școala de artă, altul voleibalist de valoare, altul filatelist, Viorel vorbind bine engleza, și, la un loc, toți buni școlari și buni copii. – Prin dragoste, cu dragoste poți orice. Eu mi-am dorit mai mult decât orice pe lume copii și cei patru fii și patru fiice mi-au împlinit viața. Dar ce spun eu, mi-au dat o mare fericire. De aceea am și reușit ca până în clasa a VIII-a să învăț eu însămi noi metode de predare și să-mi ajut copiii la învățătură. Apoi, cei mai mari au început să-i ajute pe cei mici. Eu cred că important a fost și este ca familia noastră să fie legată prin firele nevăzute ale tandreții și dragostei frățești. Și apoi, există o adevărată întrecere: într-un album avem diplomele pe care le obținem cu toții. Ale sotului meu mai întâi, care, ajungând la categoria a VI-a, a urmat școala de maștri în 1977-1980, ocupând astfel funcția de maistrul principal și fiind și secretar de partid la atelierul de reparații mecanice din uzina cocso-chimică. Apoi examenele mele de categorie și diplomele premiilor de la școala de ale copiilor. – Cum trăiește o familie cu opt copii? – Într-un apartament cu cinci camere, și în apropiere un altul mai mic al mamei și tatălui meu, bunicul și bunica ajutându-și foarte mult nepoții. Nu știu ce simt alții, dar noi iubim cu toate forțele noastre familia noastră, cu bunici și bunice, cu nepoți mulți, cu mamă și tată tineri. Sotul meu câștigă foarte bine, eu, de asemenea, primesc lunar o indemnizație, pentru că am născut peste cinci copii, și adăugați și alocația pentru cei mici. Și noi, eu și sotul meu, n-am uitat că munca nu înseamnă activitate doar acolo unde îți desfășori profesia, în cazul nostru, sau în cel al copiilor, școala, că important este să citim mult, să ne cultivăm ascultând muzică, dar să și muncim în aer liber. Avem 800 de metri de grădini unde în țigina și nu ne lipsește nimic. Nici câpsuni, nici zmeură, care coexistă cu dovleci, bame, fasole, ceapă. Toate legumele și o parte din fructele pe care le consumăm proaspete sau le conservăm de aici le luăm. Anul trecut am preparat, împreună cu mama mea și copiii, 400 de sticle de conserve de legume.

O familie tradițională? Poate, dar mai ales una în care generațiile se întâlnesc și comunică, și, mai presus de toate, se iubesc, și cine poate găsi un alt secret mai mare al fericirii omenești?

Aneta Dumitriu

Femeia, nr. 9/1989

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Notă privind-l pe criticul Alexandru Paleologu

După ce, la indicația organelor de partid, conducera Uniunii Scriitorilor l-a atenționat pentru participarea la redactarea unei scrisori colective de protest, discutată la domiciliul soțului lui Mircea Dinescu împreună cu alți scriitori, acesta s-a izolat și a adoptat o poziție rezervată. Astfel, așa cum rezultă din exploatarea mijloacelor speciale, cât și informativ, s-a stabilit că de la începutul anului a evitat practic toate întâlnirile solicitate de Mircea Dinescu, iar la telefon discuțiile au fost de circumstanță. Pe de altă parte, îi place să se erijeze în „apărător” al celor care, au dificultăți cu autoritățile”, motiv pentru care în martie a.c. a redactat personal și a semnat o scrisoare cu conținut tendențios de apărare a lui Mircea Dinescu, adresată conducerii Uniunii Scriitorilor. În ciuda angajamentului luat, ulterior și-a dat acordul și pe memoriul redactat, în același scop, de alți șase scriitori din anturajul său. Măsura luată, de ridicare a dreptului de semnătură, nu l-a afectat

în mod deosebit, întrucât personal publică puțin și are convingerea că se va reveni, dar până la sfârșitul anului intenționează să se adreseze conducerii Uniunii Scriitorilor cu un memoriu prin care să protesteze contra acestei hotărâri.

Treptat a reluat relațiile cu Gabriel Liiceanu, Geta Dimisianu, Andrei Pleșu, Octavian Paler, Mihai Șora și Ileana Mălăncioiu, comentând de pe poziții ostile acest gest de așa-zisă „afirmare liberă a personalității scriitorului”. Astfel, a fost de acord cu demisia dată de Ileana Mălăncioiu de la revista Viața Românească, în semn de protest pentru indicațiile primite de la forurile de aviz în legătură cu sumarul revistei, sau a comentat de pe poziții necorespunzătoare măsurile de izolare luate împotriva lui Andrei Pleșu și Mircea Dinescu. Este preocupat de redactarea unor materiale de critică literară, parțial citite de o sursă a noastră și care nu ridică probleme, iar în perspectivă proiectează scrierea unor memorii

pe care să le publice inițial fragmentar și apoi în volum. Postul de radio Europa Liberă îl elogiăză sistematic pentru poziția neangajată pe care o adoptă în scrierile sale și „curajul” manifestat în apărarea drepturilor scriitorilor. Măsurile luate cu unele dintre elementele din anturajul său l-au timorat, astfel încât, practic, nu mai întreține relații cu ambasadorul francez în țara noastră.

Cu toate acestea, considerăm că Alexandru Paleologu continuă să fie un element potențial periculos, căruia i se acordă atenție de diferite elemente ostile, pornind de la ideea că, datorită vârstei și notorietății de care se bucură în țară și străinătate, ar putea fi manevrat să accepte participarea la diferite acțiuni protestatare.

Șeful serviciului, Indescifrabil
Cartea Albă a Securității, Istorii literare și artistice (1969-1989), București, Serviciul Român de Informații, 1996, p. 447

RADIOGRAFII CULINARE

Must la bloc

cu mireasma lor dulceagă – aromă pe care aveam s-o simt mai apoi în nări și la primul păhărel de must, cât încă nu căzuse bruma, dar mai ales iarna, când aveam să primesc de la țară damigenuța cu zaibăr pentru Crăciun și Anul Nou. Ei, dar până la Sărbătorile de iarnă ma era ceva, așa că în acel ultim sfârșit de septembrie comunist m-am dus, ca în toți anii, să ajut la vie, bucurându-mă de razele blânde. Bărbații făceau glume, noi, femeile, cântam. Ne îndemnam unii pe alții, ca să muncim cu mai mult avânt. Bărbătmii i-a zis ta-tii: «Tată socrule, îți aduci aminte când am venit prima dată la voi, primăvara, la prășitul viei, și mi s-a rupt sapa?». Taică-miu a râs. Era, așa, o glumă între ei: «Da. Și ți-am adus una nouă. Că aveam vreo 10 sape nou-nouțe. Să nu cumva să n-ai cu ce prăși și să pleci supărat de la noi, că n-ai putut să muncești.»

Aflu din povestea ei că la sfârșitul treburii părinții îi imbiau pe toți cu must dulce – „tescuseră ei strugurii pe care apucaseră să-i culegă în zilele de dinainte, fără noi” – iar luni dimineață, devreme, fiecare dintre copii pleca spre București ori spre Craiova cu portbagajul plin cu struguri, să își facă mustul lor, la bloc. „Aveam noi butoiul de nostru cu zaibăr, la păstrare, în beciul părinților. Dar lui bărbătmii-miu îi plăcea să-și facă «vinul lui». Cum nu-i ajungeau strugurii de la țară, mai cumpăra un portbagaj de ceașla din piață. Avea un teasc mitel, pus pe balcon, o pălnie și niște butoaie nici prea mari, nici prea mici, pe

care le putea căra apoi singur până în boxa de la subsol.” Îmi amintesc bine boxa vecinilor mei, din blocul unde locuim acum. Avea rafturi curate, cu hârtie albăstră și cu dantelută la cadrul de sus, rafturi pe care se înșirauau borcanele cu zăcuști, gemuri, dulceturi, sticlele de lapte pline cu suc de roșii, borcanele mai mari, cu ghebe murate. Iar pe un postament de lemn erau cele trei butoaie cu vin ale soțului Ioanei.

„Lui Marin nu-i plăcea vinul cu gust de boască. Nu, el alegea strugurii, bob cu bob, și-i zdrobea având grijă să de-a deoparte sămburii și pielile. O parte din must îl pune la frigider, să putem să bem din el mai multe zile, dar restul îl turma în butoaie, având după aceea grijă de el, păzindu-l când fierbea, fiind atent când se limpezea. Când ne duceam la țară, prin noiembrie, să luăm prima damigeană cu vin limpezit de la tata, luam cu noi, de la București, o sticlă cu vin limpede, făcut de Marin. Gustau după aia pe rând, când din vinul unuia, când din vinul celuilalt, lăudându-se fiecare cu ce a făcut.” Îmi amintesc și eu gustul mustului făcut de vecinul Marin B. Și, mai ales, îmi amintesc mirosul strugurelui zdrobit, care venea dinspre balconul lor, așa, cam pe la sfârșitul lui septembrie. Deși eram în mijlocul Bucureștiului, dacă închideam ochii mă simțeam și eu pe undeva, printre viile Olteniei.

Ioana B. m-a scos însă din reverie cu o întrebare: „Ce zici, n-ai vrea să mergem la o mustărie, să vedem și noi ce gust are mustul de anul ăsta. Luăm și-o porție de pastăram, o tochitură sau un bulz și mi povestim de-ale noastre. Că acu’, de când nu mai e bărbătmii-miu, cine să-mi mai facă mie must la bloc!”

Maria BELU-BURTEA

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** 10⁹ LEI

CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

Cărțile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

UNGARIA PROPUNE ZONE DE SIGURANȚĂ LA GRANIȚE

Partidul Socialist al Muncitorilor Maghiari, care e la putere, a propus înființarea unor zone regionale de securitate la granița cu Austria și cu Iugoslavia, dar și menținerea pe viitor a reducerilor de cheltuieli cu apărarea și o diminuare a modestei sale capacități nucleare.

La 8 septembrie, CC al PSMM a propus câțiva pași în direcția reducerii prezenței militare maghiare de-a lungul granițelor cu Austria și Iugoslavia. Comitetul a mai propus stabilirea unei zone de securitate între Ungaria, membru al Pactului de la Varșovia, și Austria și Iugoslavia vecinii săi neutri și nealiniați. Președintele partidului, Rezso Nyers, a spus că partidul său sugerează o fâșie de 50 de kilometri, goală, „o zonă de întărire a încrederii” de fiecare parte a acestor fronturi — ceva ce textul oficial a descris drept o „Zonă de Securitate, de întărire a încrederii și de cooperare”. Această propunere se bazează pe o inițiativă sovietică care a fost formulată la începutul lui 1989. Aceasta are mai mult o valoare simbolică decât una militară, dar ar putea constitui primul pas spre ceea ce ar putea reprezenta o restructurare majoră a posturii defensive a Ungariei.

Conducerea partidului i-a propus Guvernului ca Ungaria să introducă o astfel de zonă unilaterală, prin reducerea la jumătate a numărului de tancuri desfășurate în această arie și prin insistența ca URSS să își retragă cele două batalioane ce staționează în această zonă. Austria și Iugoslavia vor primi detalii despre desfășurarea de trupe din zona maghiară, exercițiile militare din apropierea granițelor vor fi limitate, iar cele două state vecine vor fi invitate să trimită observatori la orice activități de instrucție.

Noul plan prevede ca Ungaria să

În toamna lui 1989, sovieticii au mutat trupe în orașul Debrecen, din apropierea graniței cu România, vizitat cu ani în urmă de Ceaușescu FOTO: Arhivele Naționale

reducă numărul lansatoarelor sale nucleare la 14. Partidul a mai spus că vrea să vadă bugetul pentru apărare al Ungariei în 1989 tăiat cu până la 5,5 miliarde de forinți (97.000.000 de dolari, conform ratei de schimb oficiale), ceea ce ar însemna o reducere cu peste 10%.

La 11 septembrie, primul-ministru, Miklos Nemeth, a aprobat propunerile PSMM — exceptând tăierile de buget sugerate — și a spus că acestea ar trebui incluse într-o nouă strategie de apărare, pe care Guvernul intenționează să înceapă să o dezbate în

curând. Nemeth a spus că este „imposibil” să taie mai mult din bugetul apărării și că propunerea partidului se „fondează pe o neînțelegere”. El a notat că Ungaria și-a redus deja bugetul pentru apărare cu 5,5 miliarde de forinți anul acesta și a declarat că aceasta trebuie să fi fost propunerea de tăiere menționată de partid, și nu alta.

Propunerile PSMM nu sunt primele proiecte de reducere a densității forțelor militare de-a lungul granițelor maghiare. Legat de reducerile armate unilaterale realizate de URSS

în diverse zone ale Europei de Est, ofițerii sovietici au spus la începutul acestui an că o „Zonă de încredere” ar trebui creată de-a lungul graniței austriece, mutând grosul trupelor sovietice în zona respectivă. Retragerea totală sau parțială a sovieticilor din orașele de graniță precum Mosonmagyaróvár, Fertod și Szombathely a fost anunțată. Nu toate aceste forțe au părăsit Ungaria. Regimentele de infanterie care au staționat la Szombathely, de exemplu, au fost mutate în orașul maghiar estic Debrecen, alimentându-se astfel zvonurile că

frontiera Ungariei cu România este întărită.

Această ultimă inițiativă este prima care a inclus forțele armate maghiare, dar este clar că, cel puțin în forma sa inițială, zona frontierei va fi departe de a deveni ceea ce se numește zonă demilitarizată. Textul propunerii, publicat în „Magyar Hirlap” la 9 septembrie, a descris-o drept o zonă „parțial liberă de arme de ofensivă” și care va avea doar poliție de frontieră, personal frontieră de apărare și „mai ales trupe și arme defensive”. Aceste forțe, „mai ales defensive”, tot ar mai putea fi capabile de lovituri considerabile.

Conform proiectului partidului, Armata Maghiară ar trebui să trimită înapoi 200 din cele 400 de tancuri care se pare că se află în prezent în zona aflată în discuție. Multe dintre aceste reduceri vor avea probabil loc în regiunile Zalaegerszeg și Kaposvár din sud-vestul țării, locația anterioară a divizionilor de infanterie ușoară 8 și 9. Aceasta ar însemna că 200 de tancuri, în 4 sau 5 batalioane, tot ar mai rămâne staționate pe această fâșie de 50 de kilometri. Dacă grosul acestor forțe va rămâne concentrat în zona vestică, ar reprezenta o potențială amenințare serioasă la adresa Austriei, care are doar 170 de tancuri în toată țara. Mai mult, în lupta modernă, 50 de kilometri nu reprezintă o zonă tampon atât de sigură. Chiar și bătrânele tancuri maghiare T-54/55 ar putea străbate acest spațiu într-o oră.

Douglas Clarke
Radio Europa Liberă (München) —
Raport al Secției de Cercetare,
condusă de dr. M. Shafir.
Document din „Arhiva 1989”,
Universitatea Babeș-Bolyai,
Cluj-Napoca
(Traducere din limba engleză de
Eliza DUMITRESCU)

CONDAMNAREA LA FOAME: PROGRAMUL DE ALIMENTAȚIE „ȘTIINȚIFICĂ” A POPULAȚIEI (4)

Consumul alimentar, dat în grija cercetătorilor

4. Caracterul dinamic, în continuă schimbare, al nevoilor de consum alimentar al populației impune dezvoltarea corespunzătoare a cercetărilor științifice în următoarele direcții:

- a) în domeniul nutriției
 - intensificarea cercetărilor privind nivelul și structura alimentației populației, pe zone geografice, categorii de vârstă și profesii, pentru a identifica diferențele abateri alimentare și fundamenta măsuri de influențare favorabilă a comportamentului de consum al populației. Se vor realiza cercetări inter și pluridisciplinare, printr-o continuă dezvoltare a colaborării între unitățile de cercetare științifică medicale, din agricultură, industrie alimentară și comerț;
 - determinarea stării de nutriție pe diferite grupe de populație, concomitent cu perfecționarea metodelor și tehnicilor de depistare precoce a tulburărilor de nutriție;

— îmbunătățirea metodelor de control a stării de igienă a produselor alimentare în vederea prevenirii bolilor provocate de folosirea unor alimente necorespunzătoare;

- determinarea științifică a valorii nutritive a produselor alimentare obținute din noi surse de materii prime sau prin aplicarea de tehnologii noi;
- adaptarea permanentă a cerințelor de alimentație științific determinate la evoluția și mutațiile demografice și social-profesionale din țara noastră, în strânsă legătură cu resursele agroalimentare;
- elaborarea unor modalități noi, mai eficiente, de educație sanitară și de influențare în sens favorabil a comportamentului alimentar al populației.
- b) în domeniul agriculturii
 - aprofundarea și amplificarea cercetărilor de genetică, fiziologie și biochimie, pentru crearea de noi

soiuri de hibridi de cereale, plante tehnice, legume și fructe, cu calități tehnologice îmbunătățite și cu conținut ridicat în substanțe nutritive;

- orientarea cercetărilor în domeniul creșterii animalelor spre obținerea de rase care să realizeze producții superioare și cu un grad ridicat de eficiență;
- reducerea efectelor poluante ale extinderii chimizării agriculturii asupra calității produselor agroalimentare.

c) în domeniul industriei alimentare

- crearea de noi tipuri de produse, cu conținut echilibrat de proteine, lipide, glucide, vitamine și elemente minerale, care să asigure o mai bună satisfacere a cerințelor diversificate ale populației, precum și reducerea efortului de pregătire a alimentelor în vederea consumului. O atenție specială se va acorda realizării de noi pro-

duse pentru alimentația copiilor de diferite vârste;

- perfecționarea tehnologiilor de valorificare superioară a substanțelor nutritive din materiile prime, precum și de combinare și conservare a acestora;
- crearea de tehnologii pentru producerea de alimente din noi surse de materii prime din flora și fauna țării noastre, precum și pentru prelucrarea unor noi resurse agroalimentare;
- realizarea de noi procedee tehnologice care să asigure evitarea poluării chimice și biologice, corespunzătoare cerințelor igienei alimentare;
- perfecționarea și crearea de echipamente industriale adaptate tehnologiilor moderne de fabricație;
- elaborarea unor metode moderne de urmărire, control și decizie în procesele de producție, cu efecte favorabile asupra parametrilor calitativi și

nutriționali ai produselor;

- perfecționarea sistemului de indicatori nutriționali și calitativi ai produselor alimentare.

d) în domeniul alimentației publice și consumurilor colective

- conceperea de noi preparate culinare, în concordanță cu cerințele alimentației științifice, asigurându-se o pondere corespunzătoare pentru legume, produse lactate, ouă, pește, pastă făinoasă, orez și fructe;
- perfecționarea tehnologiilor de prepararea produselor culinare, care să permită menținerea valorii nutritive a materiilor prime;
- realizarea de noi utilaje și ustensile de lucru, adaptate specificului activității în alimentația publică, în scopul îmbunătățirii calității preparatelor culinare și al creșterii productivității muncii în laboratoare și bucătării.

RESTITUIRI

Comuniștii maghiari așteptau o „schimbare istorică”

Nota Ambasadei României la Washington către Ministerul Afacerilor Externe

20 septembrie 1989, ora 21:30
Tovarășei adjunct al ministrului, Olimpia Solomonescu,
Tovarășului director Ilie Șimon,
În legătură cu vizita la Washington a delegației parlamentare ungare, condusă de Mátyás Szűrös, vă informăm:

M. Szűrös a folosit prilejul întâlnirilor oficiale și al declarațiilor de presă pentru a prezenta o serie de aprecieri și considerații privind politica externă a Ungariei, subliniind în mod deosebit următoarele:

El crede că a sosit timpul să înceapă crearea condițiilor ce pot facilita „schimbarea istorică” a Ungariei de la calitatea de membru al alianței Tratatului de la Varșovia la „statutul de neutralitate cu garanții internaționale”, pe modelul Austriei sau Finlandei. Șeful Parlamentului ungar are în vedere și o astfel de schimbare „într-un climat de încredere” între Ungaria și URSS.

M. Szűrös consideră că retragerea Ungariei din Tratatul de la Varșovia este o „posibilitate pe termen mediu, și mai puțin un fapt ținând de viitorul imediat”. El apreciază că „o Ungarie neutră ar putea apăre spre sfârșitul următorului deceniu, dacă vor continua actuale tendințe”.

Janos Marion, „șeful Partidului Popular Ungar de opoziție” care este membru al delegației a spus că, „tranziția” Ungariei spre neutralitate ar trebui să aibă loc mai repede însă are în vedere că președintele SUA, cu ocazia vizitei la Budapesta, i-a avertizat pe conducătorii ungari „să nu se

grăbească prea tare, pentru a nu pune în pericol aranjamentele existente de o lungă perioadă în Europa răsăriteană”.

M. Szűrös a criticat atitudinea „de așteptare” a Administrației americane față de Ungaria și a cerut ca SUA să ofere țării sale un ajutor economic mai mare. El a menționat că a ajuns la concluzia că Administrația Bush așteaptă ca în Ungaria să fie constituit un nou Parlament, care poate avea o majoritate „ne-comunistă” și un nou guvern. Înainte ca SUA să ajute economic Ungaria, șeful Parlamentului ungar respinge această „abordare”, menționând că „timpul este esențial acum”; șeful delegației parlamentare ungare a declarat că țara a făcut „tatonări” la Moscova și în „alte câteva capitale” înainte de a lua decizia să deschidă frontiera cu Austria pentru cetățenii est-germani. El a spus că, nu s-a primit nici o obiecție din partea Uniunii Sovietice. În aceeași problemă, Ungaria „va trebui să ia foarte curând” o decizie în ce privește acordul cu RDG, în vigoare de 20 de ani în baza căruia ar trebui să interzică cetățenilor RDG trecerea din Ungaria în Austria. O astfel de hotărâre va fi „legată de ansamblu relațiilor externe ale Ungariei”. Vom urmări desfășurarea în continuare a vizitei în SUA a delegației parlamentare ungare și vom informa operativ asupra aspectelor mai semnificative rezultate.

Ion Stoichici
Document din volumul: 1989 — Principiul dominului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumir Preda și Mihai Releagan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p.200-201

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Instalații sanitare defecte la Petroșani

„De cinci ani și mai bine, blocul 8 de pe Str. Aviatorilor, din orașul Petroșani, este într-o înecăită, dar sigură trecere spre ceea ce am putea numi aspectul unei... peșteri: instalația sanitară și conductele sunt fisurate sau sparte, apa curgând în voie prin plafon, atât caloriferele de la colona termică, dar și cele de pe casa scării sunt distruse sau tăiate, fără puțință de a mai funcționa; ori de câte ori plouă, șase apartamente «absorb» apa, deoarece terasa nu este izolată; instalația de apă caldă nu are hidrofor și deci apa lipsește tot timpul anului. Toate aceste neajunsuri, deși sesizate, de nenumărate ori, nu au determinat factorii locali să le remedieze. Ele continuă să existe, în ciuda timpului care trece”. Rândurile de față sunt semnate de mai mulți locatari ai blocului cu pricina. E posibil ca acești factori să fie în posesia unor date certe privind durata procesului de formare a unei peșteri, de ce nu se grăbesc cu răspunsul?

În scrisoarea, Petre Tipău arată că mai mulți locuitori din comuna Dolhești, județul Suceava, dețin teren din izlazul comunal, iar membrii cooperatori nu au unde pășuna animalele. Cercetând cele sesizate, Direcția generală pentru agricultură OCOTĂ Suceava a stabilit aceste suprafețe, iar consiliul popular comunal a hotărât ca, în raport de acestea, fiecare locuitor să predea cantitățile de fân rezultate la CAP. Oficiul de cadastru, organizarea teritoriului și a solamentelor.

Ioșif Richter, din Timișoara, Str. Muzicianul nr. 8, sc. C, ap. 1, pensionar, solicită sprijin pentru atribuirea unui spațiu corespunzător. Cu ocazia verificării la fața locului, Consiliul Popular al Municipiului Timișoara — Comitetul executiv a constatat că potențial locuiește împreună cu soția în două camere și dependințe, într-un imobil transferat ca locuință de serviciu la TMUCB. De aceea, potențialul i se va atribui un apartament cu două camere în Cartierul Șagului, în trim. IV a.c.

„Din pasiune pentru florile, dar și cu o necesitate subînțeleasă, am plantat în curtea imobilului iedera, viță de vie, caprifoi, iar în iardiniere și ghivece tot felul de flori și plante ornamentale. Am cheltuit și timp și bani, dar nu despre aceasta este vorba. Cu totul nejustificat, din 1985, unii locatari au declarat război florilor și vegetației. Astfel, mi s-a interzis să mai așez jar-

dinierele în locurile mai însorite, iar iarna să mai pun flori la ferestrele casei scării. Pretextul acestor interdicții fiind: autogospodărirea, înțelegând prin creșterea pisicilor și porumbeilor care, lăsați într-o totală neingrijire, au transformat curtea într-o ladă de gunoi.” Supărarea petentei Viorica Rotaru din București, str. Xenopol nr. 19, sect. 1, vine nu de la așa-zisul război al florilor, ci, mai degrabă, de la o greșită înțelegere a ideii de autogospodărire. Măcar rândurile semnatei să fie înțelese de colacitari.

●●●
Întreprinderea de frigiderie Găiești îi face cunoscut Ecaterina Sauidiș din București, Aleea Negreni nr. 10, că a fost pusă în stare de funcționare combina frigorifică nr. 19/10.08.1989.

●●●
Unele aspecte negative în transportul de persoane, de pe unele trasee deservite de ITA Tulcea, relate în scrisoarea semnată de un grup de cetățeni din acest județ, au fost analizate și verificate pe traseu de organe de specialitate din centrul de transporturi auto București și ITA Tulcea, constatându-se că, în parte, se adeveresc în continuare, ca urmare a acestui fapt ITA Tulcea a sancționat disciplinar șoferii găiești în neregulă pe traseu, intensificând totodată activitatea de control. Toate abaterile depistate au fost prelucrate în ședința cu personalul de conducere și șoferii din transportul de călători. Pentru satisfacerea solicitărilor de transport călători din satul Trestenic, comuna Nălbac, au fost puse în circulație pe traseul Tulcea — Trestenic autobuze cu plecări — sosiri, dimineața și seara.

●●●
Primim din partea Consiliului popular al municipiului Galați următoarele răspunsuri: 1. Pentru rezolvarea cererii, conducerea EGL a cuprins în planul de reparații pe anul 1990, trim. II, refacerea hidroizolației blocului. (Adresat semnatarului Ioan Buzuc din Galați, Micro-raion 16, bl. C2, ap. 37); 2. La data de 8.06.1989 s-au remediat defecțiunile de la iluminatul public, din străzile Farului și Cezar Bolliac, fapt confirmat de cetățenii Ioan Mitroglu și Ene Mocanu, domiciliati în str. Cezar Bolliac, precum și de Gheorghe Alexandru și Marieta Dumitru, din str. Farului, care s-au declarat mulțumiți de rezolvarea cererilor.

Maria Bogdan Radu
Flacăra, nr. 39/1989

tv 25 septembrie 1989

19:00 Teledin
19:25 Cătorii ale Epocii de Aur
Deschideri spre viitor. Redactor Vasile Alecu
19:45 Știința pentru toți
Redactor Ștefana Bratu
20:10 Tezaur folcloric. Permanențe ale cântecului românesc cu: Ion Cristoreanu, Mioare Velicu, Gheorghe Turda. Redactor Marioara Murărescu
20:40 În dezbateri: Documentele pentru Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român. Înnoirea și creșterea calității produselor. Redac-

tor Octavian Cepraga
21:00 Rolul familiei în societatea noastră. Exigențe sporite în creșterea și educarea copiilor. Redactor Mădălina Tudor
21:20 Din lumea capitalului
Tânără generație — iluzii pierdute. Documentar. Redactor Felicia Meleşcanu
21:35 Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie. Versuri patriotice, revoluționare
21:50 Teledin
22:00 Închiderea programului

vremea

În țară, vremea a fost în general frumoasă, iar cerul variabil cu înnoirări în estul și sudul țării, unde cu totul izolat s-au semnalat ploai slabe. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile maxime au fost cuprinse între 18 și 28 grade, iar cele minime din cursul nopții, în general, între 5 și 13 grade. Pe alocuri, în centrul țării și

la munte s-a semnalat ceață. În București, vremea a fost în general frumoasă, iar cerul temporar noros, condiții reduse de ploaie slabă. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile maxime au fost cuprinse între 22 și 24 grade, iar cele minime, nocturne, între 9 și 11 grade. Condiții de ceață dimineața.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
COOP Arta Populară — București, cu sediul în Strada Smărdan numărul 11, Sector 3, încadrează prin concurs următoarele posturi: contabil-șef, dactilografă.
Unitatea de Mecanizare, Transport și Construcții Forestiere Militari, cu sediul în București, Bulevardul Preciziei nr. 40 A, Sector 6, încadrează, conform Legii 12/1971, următoarele categorii de personal: vopsitor auto, strungari, frezori, rectificatori, tratamentisti.
Instituție centrală încadrează, conform Legii 12/1971, ingineri sau tehnicieni constructori și economiști.

Vând galerie stejar, aragaz, oglindă, vestimentație damă, casete video înregistrate impecabil, pix cu ceas, ceas cu calculator, blue-jeans bărbătești.
Vând sufragerie stejar năruț, oglindă de cristal, mașină de cusut Phaff, covoraie, birou și saltea de lână.
Vând minicalculator solar, carpetă, aerotermă Ravent, filme, foto, discuri, congelator.

CUMPĂRĂRI
Cumpăr diverse obiecte Galle, Doum-Nancy.
Cumpăr televizor color, video player siglate sau noi, compact disc.
Cumpăr locuință (villă) Vatra Luminoasă, cu rămânerea în spațiu a proprietății.
Cumpăr televizor Elcrom, minicalculator cu ceas și agendă, robot telefon.

VĂNZĂRI

Vând videocameră Național M 7, videorecorder Național L 10 și televizor Cromatic, absolut noi. Aștept provincia.

Tehnice

ORIZONTAL: 1) Transpusă pe ecran. 2) A multiplica. 3) Măsură de greutate sau de capacitate — Cu temperatura scăzută. 4) Poate fi trasă în fire subțiri — Aluminiu. 5) Într-o grupaj! — Construcții folosite ca rezervoare de apă. 6) Lemn de esență tare — La fel. 7) Prelucrare chimică — Camel 8) Capră mică — Simbol trigonometric. 9) Maldăr de obiecte

(pl.) — Partea 10) Acționează în instalații pneumatice — Sărmă.

VERTICAL: 1) Aduce foloase (fem.). 2) Pregătire pentru reconducerea. 3) Mat — Ochi electronic. 4) Unguent! Toc goll! — Furcă de tors (reg.). 5) Tip de energie — Puls mediu. 6) Polii catodului — Locul sigiliului — Distanțată. 7) Rotația motorului — Ascuțit la capăt! 8) Indicator pe cadran — Editură (abr). 9) Pompă pentru unsoari consistente. 10) Într-o calorifer. (pl.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Dicționar ȚAF.

Informația Bucureștilui, 1989

amintiri

SĂNĂTATE, OAMENI BUNI!
...O caldă urare pentru tot anul 1982 și... mulți ani înainte, însoțită de invitația adresată de organizatorii turismului lo ună din cele mai renumite stațiuni balneoclimaterice ale țării:

Amara, Băileștii Noi, Băilele Herculane, Olănești, Tuzna, Borsec, Buziaș, Oana, Sibiu, Căminari, Căciuleta, Singar, Băi, Geoargiu-Băi, Lăcuș, Sărat, Lipova, Măreș, Pucioasa, Slănic-Prahova, Slănic-Moldova, Săvârta, Stina de Vale, Vatra Dornei, Eforie Nord, Mangalia.

Locul și informații suplimentare, se pot obține la toate Oficiile județene de turism, la sediile de reședință sau prin organigrama filialele și punctele de vânzări situate aproape de locul de muncă sau de domiciliul solicitantilor.